

officiële opening
SOCIALE KRUIDENIER
'De KABA'

Ontwerp: Jan Artael

vrijdag 1 april 2011

*Geachte heer Burgemeester,
Geachte Schepenen,
Geachte Raadsleden,
Beste genodigden,*

Bij de start van het inloophuis van de vereniging 't Sas in 2004 werd het voorstel uitgewerkt om een reeks diensten te bieden aan mensen die het moeilijk hebben in onze samenleving. De bezoekers van 't Sas kunnen onder andere gebruik maken van een douche, een wasmachine en een droogkast, en dit tegen een zeer kleine vergoeding.

De vereniging ving destijds signalen op dat heel wat mensen ook nood hadden aan betaalbare levensmiddelen. Daarom werd er, in samenwerking met **de Voedselbank** en **het Belgisch Interventie- en Restitutiebureau**, beslist om een klein voedingswinkeltje op te richten waar een beperkt gamma aan voedingswaren zou worden aangeboden en waar mensen met een laag inkomen via een puntensysteem gratis zouden kunnen winkelen.

De 'SAS-shop' was geboren!

De nood aan een dergelijk initiatief bleek echter groot, té groot. Het was soms pijnlijk om te zien dat, ondanks alle bestaande ondersteuning, nog steeds heel wat mensen de eindjes niet aan elkaar kunnen knopen, en het bovendien moeilijk hebben om levensnoodzakelijke producten te kunnen kopen.

De SAS-shop kon de toeloop na verloop van tijd niet meer aan. Er werd dan ook (met pijn in het hart) beslist om de werking bij te sturen en alleen nog 'noodhulp' te bieden in crisissituaties.

De partners van de vereniging 't Sas (het OCMW, het stadsbestuur en het CAW) namen zich echter voor om de duidelijke noodkreet naar betaalbare basisproducten ernstig te nemen en een nieuw project uit te werken.

Na de bevraging van mensen die zelf in armoede leven, en na een reeks gesprekken met gelijkaardige initiatieven, groeide het idee van een zogenaamde '**sociale kruidenier**'. Dit is een kleine buurtwinkel waar mensen met een laag inkomen, tegen een betaalbare prijs aankopen kunnen doen.

Het idee kreeg beetje bij beetje een concrete vorm. De sociale kruidenier werd erkend als 'sociaal economie-initiatief' en als project in het kader van lokale diensteconomie. Vervolgens werden de nodige subsidies en een passende infrastructuur gevonden.

Zo voorziet **het stadsbestuur** een **jaarlijkse subsidie vanuit het stedenfonds** ten bedrage van circa 77.000 euro.

Het OCMW stond op haar beurt in voor de voorziening van **een locatie** en de **logistieke ondersteuning**.

Een geschikt onderkomen werd gevonden in de vorm van dit kleine bijgebouwtje van ons woonzorgcentrum Minnewater. Nog niet zo heel lang geleden deed deze ruimte dienst als **fietsenberging** voor het personeel van het woonzorgcentrum.

Het gebouw, dat vlakbij het inloophuis van 't Sas gelegen is, werd ingrijpend verbouwd. Er werd **een laad- en loskaai** gecreëerd voor de leveranciers, met daaraan gekoppeld **een stockageruimte**. Het pand beschikt ook over **een mooi ingerichte winkeloppervlakte**, met inbegrip van **een administratieve ruimte**.

De medewerkers van de vereniging 't Sas en van het OCMW stonden, samen met de Technische Dienst van het OCMW, in voor de volledige inrichting en aankleding van de winkel. Zo zijn de medewerkers van de vereniging op zoek gegaan naar tal van materiaal en meubilair zoals diepvriezers, koelkasten, winkelrekken, een toonbank, enz.

De Technische Dienst van het OCMW stond in voor **de volledige schilderwerken**. Zij hebben ook de **stapelrekken** voor de stockageruimte en de **groenten- en fruitrekken** voor de winkelruimte ontworpen. De dienst stond ook in voor de voorziening van alle **netwerkverbindingen**, in samenspraak met de **dienst Informatica van het OCMW**.

En 'last but not least': er werden een aantal leveranciers bereid gevonden om producten aan een lage prijs, of zelfs gratis, ter beschikking te stellen van de sociale kruidenier.

Als naam voor het project werd er gekozen voor 'De KABA', wat staat voor '**K**ruidenierswaren **A**an **B**illijke **A**ankooprijzen'. De KABA wil een kruidenier zijn met een lage drempel waar mensen met een beperkt inkomen gratis, of tegen fel verminderde prijzen, kwalitatieve voedsel- en huishoudproducten kunnen verkrijgen.

Mensen kunnen van het aanbod van De KABA gebruik maken na doorverwijzing van een sociale dienst. Hierbij zal er onder andere rekening gehouden worden met het beschikbaar inkomen van de cliënt. Het maximale maandbedrag dat klanten in de winkel kunnen besteden is afhankelijk van de gezinssamenstelling.

Maar er is meer! De KABA is niet enkel een initiatief voor mensen die het moeilijk hebben, het wordt ook door hen gedragen. In het kader van vrijwilligerswerk en sociale tewerkstelling zullen zij ingeschakeld worden in de dagelijkse werking van de KABA. Bovendien is het de bedoeling dat deze mensen via de inspraakkanalen van inloophuis 't Sas, en van de verenigingen waar armen het woord nemen, het project ook mee opvolgen en waar nodig bijsturen.

Dames en Heren,

De KABA wil méér zijn dan alleen maar “een winkel”. Via de werking van de sociale kruidenier willen we hulpbehoevende mensen er ook toe aanzetten om gebruik te maken van de talrijke initiatieven tot ontmoeting, ontspanning en praktische dienstverlening van de vereniging ‘t Sas. Op die manier willen we hen helpen om terug een netwerk op te bouwen, en mee zoeken naar mogelijkheden voor een betere levenskwaliteit.

De KABA moet dus ondersteuning kunnen bieden aan mensen die het moeilijk hebben. Maar het is zeker geen wondermiddel. We moeten dan ook permanent blijven zoeken, zowel op lokaal, regionaal, Vlaams en op Federaal niveau naar structurele antwoorden op deze niet te onderschatten armoedeproblematiek.

Ik wil iedereen die betrokken is geweest bij de totstandkoming van dit project feliciteren met deze mooie realisatie, en ik wens alle medewerkers veel succes toe met de werking van de KABA!

Ik dank u voor uw aandacht!

vrijdag, 1 april 2011

Frank Vandevoorde,
voorzitter vereniging ‘t Sas

Toespraak

Toespraak Burgemeester Moenaert op de opening van de sociale kruidenier KABA (Prof. Dr. J. Sebrechtsstraat 1 8000 Brugge) op vrijdag 1 april om 15 uur

Geachte aanwezigen,

Na Piet Baes, directeur van CAW regio Brugge en na mijn goeie collega in het schepencollege, OCMW-voorzitter Frank Vandevoorde, tevens voorzitter van het SAS, wil ik u op mijn beurt namens het stadsbestuur welkom heten op deze plechtige opening.

Ik doe dit als burgemeester van Brugge, maar tevens ook als politiek verantwoordelijke voor het Stedenfonds in Brugge, u weet wel: het Vlaams fonds voor de leefbaarheid van onze steden en buurten.

Binnen het Stedenfonds hebben we in Brugge een aantal accenten gelegd: we hebben geïnvesteerd in de Brugse buurten, ik denk maar aan ons systeem van de Brugse zomercheques voor informele bewonersgroepen, maar ook aan infrastructuur in Brugse wijken zoals het gemeenschapshuis en de Oude Stoa in Zeebrugge, de buurthuizen van De Wissel en 't Meulentje in Sint-Pieters, hoeve de Grendel tussen St Jozef en Koolkerke en straks ook de Garve in Sint-Jozef en de Lelie in Assebroek. We investeren met het Stedenfonds in groen, ik denk onder meer aan het Graaf Visartpark en aan de groene gordel rond Brugge. We werkten aan een baanbrekend jeugdspeelplan, we hebben onze nek uitgestoken met een ambitieus plan voor ruimte voor jongeren, met onder meer de Villa Bota en de woonboot van 't Salon als realisaties. Kortom, we hebben aandacht voor de toekomst van onze stad, en voor al wat dit proces kan ondersteunen.

Maar ondertussen willen we blijvend aandacht betonen voor een ander aspect van het Stedenbeleid, namelijk het tegengaan van de dualisering in onze samenleving. We vergeten immers niét dat voor een deel van onze stadsgenoten basisrechten zoals goede en gezonde voeding en een degelijke woning niét vanzelfsprekend zijn. Met het Stedenfonds ondersteunen we daarom de werking van de sociale verhuurkantoren en de sociale woonmaatschappijen in Brugge en stonden we mee aan de wieg van het SAS, het samenwerkingsverband met de CAW en het OCMW waar hier al over gesproken is. Op enkele jaren tijd is 't SAS in Brugge een niet meer weg te denken realisatie geworden. We laten die mensen verder hun werk doen, ver van alle schijnwerpers: dergelijke initiatieven hoeven niet elke dag in de krant te komen om in de praktijk hun degelijkheid te bewijzen. Wat zij concreet voor de mensen zélf betekenen, dat is wat hier uiteindelijk telt.

Ook de KABA, die uit de werking van 't SAS gegroeid is, wensen we nu het beste toe: we hebben in de beleidsovereenkomst met Vlaanderen tot in 2013 een jaarlijkse betoelaging laten inschrijven, hiermee zal de KABA zijn nut en noodzaak kunnen bewijzen. Uiteraard weten wij dat een structurele aanpak van het probleem van de armoede de Brugse grenzen ver overschrijdt, maar als

lokaal bestuur moeten wij onze verantwoordelijkheid nemen: het kan niet zijn dat in deze stad mensen elementaire rechten ontberen, in de mate van onze mogelijkheden moeten wij daar iets aan doen.

Wij hopen dus met zijn allen dat er verder op Vlaams én federaal vlak écht aandacht komt voor het probleem van de groeiende armoede. En we zijn ervan overtuigd dat men op alle echelons nog meer aandacht moet hebben voor wat mensen in armoede zélf als hun problemen en ervaring naar voren brengen: enige tijd geleden hebben we daar in de conferentiezaal van het stadhuis nog een boeiende Dialoogdag over gehad, mét mensen van de verenigingen waar armen het woord nemen. Op die weg moeten we verder gaan, ook in de volgende beleidsperiode van het Stedenfonds zal de strijd tegen de dualisering in de samenleving in Brugge voldoende aandacht moeten krijgen. En ondertussen wensen we alvast alle medewerkers en toekomstige gebruikers van de KABA alle succes toe, zowel in de verdere werking als in hun leven.

En om dat leven nu al een beetje aangenaam te maken, heb ik nu de eer om u uit te nodigen tot de receptie die u en alle genodigden aangeboden wordt. Laat het u smaken...

Uw Burgemeester
Patrick Moenaert

Geachte heer Burgemeester, Voorzitter van het OCMW, schepenen, OCMW- en gemeente raadsleden, collega's, medewerkers en bezoekers van 't SAS,

Een paar weken geleden lazen we in de media het volgende. In 1997 werden 4 percent van de Vlaamse kinderen geboren in een gezin met verhoogd armoederisico. 12 jaar later is dat percentage meer dan verdubbeld. Hoewel het een expliciete doelstelling was van de Vlaamse regering om dit cijfer te verlagen.

Vandaag leven 140.000 kinderen in Vlaanderen in een gezin met een verhoogd risico op armoede. Kinderen uit één-oudergezinnen en gezinnen die terugvallen op werkloosheidsvergoedingen vormen de grootste risicogroep.

Het zijn vaststellingen waar je bij stilstaat bij de opening van een nieuw initiatief als de sociale kruidenier. We slagen er als 1 van de meest welstellende regio van de wereld blijkbaar niet in om deze toenemende armoede te stoppen. Alle Vlaamse en Milleniumdoelstellingen ten spijt.

De recente evolutie van stijgende energieprijzen en duurdere levensmiddelen maakt het voor veel mensen met risico op armoede zeker niet gemakkelijker. Energie is de voorbije jaren gemiddeld 15 tot 20 percent meer gaan kosten en de voedselprijzen stegen de voorbije maanden wereldwijd met 15 percent.

De sociale kruidenier is voor ons dan ook een soort toegeven dat we het als samenleving structureel niet kunnen keren. Meer en meer mensen hebben moeite om in hun basisbehoeften te voorzien.

Het is een ernstig teken aan de wand als een lokaal bestuur een sociale kruidenier moet helpen opstarten.

Met deze bedenkingen willen we de feestelijke sfeer van deze opening niet verpesten. Of het initiatief in vraag stellen.

Integendeel. We zijn ten zeerste overtuigd van de behoefte aan dit aanbod. Van de ongeveer 10.000 mensen die jaarlijks bij het CAW aankloppen hebben 17 % geen inkomen of een inkomen lager dan het leefloon. Deze mensen hebben wellicht lak aan bedenkingen over structurele problemen en oplossingen in onze samenleving. Voor hen komt het erop aan de maand rond te krijgen .

Een aantal jaren geleden besliste het CAW reeds om alle praktische hulp onder de vorm van goedkope voeding , veelal verstrekt via de voedselbank, te integreren in ' het winkeltje van 't SAS'. We zijn dat 'het winkeltje' nu steviger en structureel uitgebouwd wordt.

Het CAW regio Brugge zet zijn schouders volledig onder De Kaba. De vereniging 't SAS die - moet het nog herhaald - in de voorbije jaren heeft bewezen een geslaagd en dynamisch platform van samenwerking te zijn tussen het stadsbestuur, het OCMW en het CAW, ziet naast het inloophuis en de crisisopvang een derde nieuwe werking het daglicht.

Het is andermaal een bewijs dat we door samen te werken in staat zijn tot dynamieken die een duidelijke meerwaarde betekenen voor de vele mensen die noodgedwongen bij ons langskomen.

We hopen dat de vele vormen van samenwerking tussen het lokaal bestuur en de private partners in de komende jaren kunnen verder gezet worden.

Een recente beleidsbrief van Vlaams minister van Welzijn Vandeuren stimuleert ten andere de publiek-private samenwerking. Ik citeer : *‘we moedigen de Centra voor Algemeen Welzijn aan om als sociale onderneming maximaal overeenkomsten af te sluiten met lokale besturen om hun expertise op het vlak van onthaal en begeleiding ter beschikking te stellen en zodoende de lokale verankering van hun aanbod te versterken. ’*

Het initiatief van de sociale kruidenier De Kaba is een mooi voorbeeld hoe we als CAW onze expertise kunnen ter beschikking stellen in het samenwerkingsverband. We zullen ons daarin dan ook ten volle engageren.

Het gekende enthousiasme de gedrevenheid en de deskundigheid van de ploeg van 't SAS staat borg voor de slaagkansen van De Kaba. We wensen hen dan ook het allerbeste met dit nieuw verhaal en verzekeren hen van al onze steun.

Piet Baes

Algemeen directeur Kwaliteit en Welzijn
CAW Regio Brugge

De KABA: sociaal kruidenieren in hart en nieren...

1. Wat is een Sociale Kruidenier?

Een Sociale Kruidenier is een winkel met een lage drempel waar bezoekers gratis of tegen fel verminderde prijzen kwalitatieve voedsel- en huishoudproducten kunnen verkrijgen. De kruidenier wil echter meer zijn dan een winkel met lage prijzen alleen. Ze wil klanten ook bekend maken met ontmoeting, ontspanning en praktische dienstverlening die door het inloophuis wordt aangeboden.

De KABA is een letterwoord en staat voor Kruidenierswaren Aan Billijke Aankooprijzen. Een duidelijke verwijzing naar de verminderde prijs die klanten betalen voor de producten in de winkel.

De KABA is een nieuwe pijler binnen Vereniging 't SAS, naast crisishulp en inloophuis en vervangt de vroegere SASshop. De nieuwe winkel wil een antwoord bieden op een steeds grotere vraag naar betaalbare levensmiddelen.

De KABA biedt betaalbare producten aan mensen die van een minimuminkomen moeten leven. Het gaat om "basisproducten" (voeding, onderhoudsmiddelen, ...) die noodzakelijk zijn voor het levensonderhoud.

2. Hoe werkt de KABA?

2.1. Openingsuren en adres

De KABA opent 4 maal per week haar deuren:

Maandag:	16u	tot 19u
Dinsdag:	09.30u	tot 12u
Woensdag:	14u	tot 16.30u
Vrijdag:	09.30u	tot 12u

De KABA is gelegen tegenover het inloophuis. Op het einde van de Professor dr. J. Sebrechtsstraat ga je rechts de poort van het Woonzorgcentrum Minnewater binnen. Na 50m stappen vind je de KABA op je linkerkant.

2.2. *verschillende mogelijkheden*

Er zijn twee verschillende manieren waarop klanten gebruik kunnen maken van het aanbod:

1. het winkelen met een pasje

Klanten kunnen, op verwijzing van een sociale dienst, op een openingsmoment naar keuze winkelen in de KABA.

2. de crisisbon

Bij dringende nood aan voedselhulp kan een hulpvrager die op grondgebied Brugge verblijft, een gratis, vooraf klaargemaakt, crisispakket verkrijgen. Een crisispakket kan worden aangevraagd bij het sociaal huis, het OCMW of het CAW, aan de hand van de verwijfsfiche. De afhaling gebeurt steeds in De KABA, na telefonische afspraak en bij voorkeur tijdens de openingsuren van De KABA. Er kan maximaal één aanvraag tot crisispakket per maand per gezinssysteem worden uitgeschreven. Klanten die reeds in het bezit zijn van een pasje kunnen geen beroep doen op een crisispakket.

2.3. *verlenging indien nodig*

Mensen kunnen bij De KABA terecht voor een periode van maximum 6 maanden. Indien nodig, kan dit verlengd worden. De klant dient hiervoor terug contact op te nemen met de verwijzende instantie.

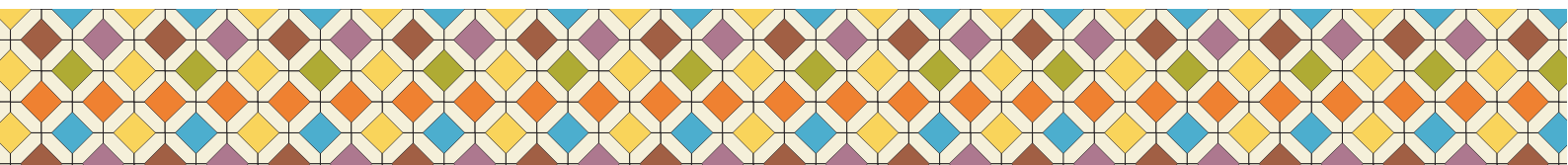
2.4. *concreet op bezoek*

Klanten kunnen langskomen tijdens de openingsuren van de KABA.

2.4.1. *aanmelden in de ontmoetingsruimte van inloophuis 't SAS*

Een Sociale Kruidenier is meer dan alleen maar een plek waar klanten goedkoop kunnen winkelen. Een bijkomende doelstelling van De KABA is dan ook ontmoeting bevorderen. Ontmoeting kan immers een belangrijke meerwaarde betekenen. Via ontmoeting krijgen bezoekers de kans om in contact te komen met anderen, een sociaal netwerk uit te bouwen, deel te nemen aan activiteiten en vaak geleidelijk aan terug te participeren aan een ruimer maatschappelijk en cultureel leven.

Om deze redenen kunnen klanten zich tijdens openingsmomenten aanmelden in de ontmoetingsruimte van het inloophuis. Ze krijgen er een ticket die de volgorde in de winkel bepaalt en een bon voor een gratis drankje. Wanneer de klant aan de beurt is, wordt deze door een medewerker hiervan op de hoogte gebracht. We kiezen ervoor om niet meer dan 5 klanten tegelijk in De KABA te laten winkelen. Zo blijft het voor iedereen aangenaam.

2.4.2. bezoek aan de winkel

Wanneer het een eerste bezoek of nieuwe verlenging betreft, dient de klant zich te wenden tot de vaste medewerker die in De KABA aanwezig is. Die schrijft dan een pasje uit. De pas vermeldt de naam en geboortedatum van de klant en de geldigheidsduur. Met dit pasje kan de klant eveneens gebruiken maken van het aanbod van WOK en Pas Partout.

In de winkel zelf toont de klant zijn pas aan de kassa. De medewerker geeft aan hoeveel producten de klant kan aankopen. Dit is afhankelijk van de gezinssituatie.

Een klant kan, voor een eerste gezinslid, 50 euro aan kruidenierswaren per maand uitkiezen. Per bijkomend gezinslid kan er voor 25 euro per maand extra aangekocht worden. Dit gezamenlijk budget vertegenwoordigt de reële winkelwaarde. De klant betaalt hiervoor in werkelijkheid minder dan de helft van de reële winkelwaarde.

Een voorbeeld:

Een koppel met 3 kinderen komt winkelen in De KABA:

Het eerste gezinslid heeft recht op 50 euro per maand

De andere gezinsleden hebben samen recht op 100 euro per maand (de partner en elk kind geeft recht op 25 euro extra).

Hun gezamenlijk, te besteden reëel winkelbudget is 150 euro per maand

Dit gezin betaalt hiervoor minder dan 75 euro per maand.

2.4.3. producten kiezen

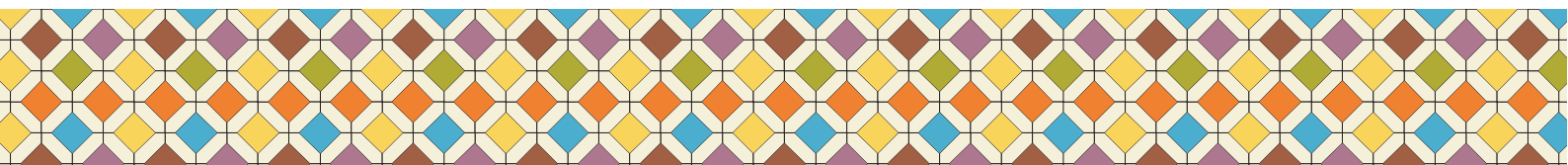
De klant kan nu de verschillende producten kiezen en kan hierbij geholpen worden door het aanwezige personeel.

2.4.4. afrekenen

Klanten rekenen hun producten steeds de dag zelf af.

3. Wie komt in aanmerking voor het winkelen met een pasje?

- Personen die te Brugge gedomicilieerd zijn
- en die onder de Europese armoedegrens leven:
 - De alleenstaande die minder dan 50 euro leefgeld per week overhoudt, na aftrek van vaste kosten en betaling van schulden;
 - Het koppel dat minder dan 75 euro leefgeld per week overhoudt, na aftrek van vaste kosten en betaling van schulden;
 - Voor een persoon ten laste, ouder dan 14 jaar, komt er 25 euro bij
 - Voor een persoon ten laste, jonger dan 14 jaar, komt er 15 euro bij

4. Hoe kunnen bezoekers hun aanvraag doen?

Kandidaten kunnen voor een sociaal en financieel onderzoek langsgaan bij een sociale dienst (ziekenfonds, CAW, sociaal huis, OCMW of een andere begeleidende dienst) die voor de verwijzing kan instaan. In De KABA zelf gebeurt dit niet.

Verwijzende diensten maken gebruik van de verwijsfiche. Dit document wordt na invulling doorgemailed naar dekaba@sasbrugge.be. Na ontvangst neemt een medewerker zo snel mogelijk contact op met de aanvrager om concreet een eerste bezoek af te spreken.

Voor het verkrijgen van een crisispakket dient er telefonisch contact te worden opgenomen met de onthaalmedewerkers van het inloophuis op het nummer 050/32.76.72. In dit gesprek kan de afspraak tot afhaling gemaakt worden. Na dit contact dient een mail met de verwijsfiche voor crisisbon te worden verstuurd naar dekaba@sasbrugge.be. Een kopie van deze fiche wordt meegegeven met de hulpvrager. Deze kopie wordt aan de medewerker afgegeven tijdens het moment van afhaling.

Voor bijkomende informatie kan u steeds terecht bij de medewerkers van De KABA:

Inge Breyne
Tom Feys

Vereniging 't SAS
Professor Dr. J. Sebrechtsstraat 2
8000 Brugge

dekaba@sasbrugge.be
050/32.76.75

